Bij Den Ham, Donderdag 2 december 2021

Geacht college en gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u de opmerkingen en vragen van de adviesraad 'Sociaal Domein Twenterand', werkgroep jeugd op het document regiovisie Jeugdhulp Twente.

Als eerste veel dank voor uw reactie op korte termijn. Dat waarderen we als college ten zeerste. In onderstaande rode passages reageren we op uw vragen en opmerkingen. We horen het graag als u naar aanleiding hiervan vragen of opmerkingen heeft. Uw reactie zullen we met de gemeenteraad delen rondom de behandeling van de regiovisie.

- Visie klinkt goed. Wel wat algemeen. Het is gericht op Twente, niet op Twenterand. Is er een specifieke visie voor Twenterand? Waarin is er onderscheid in problematiek in vergelijking met de andere gemeenten?

Er is alleen een regionale, Twentse, visie. Dat was ook de opdracht aan gemeenten. Er is geen specifieke versie van de regiovisie voor de gemeente Twenterand. Wel is het logisch om principes en raakvlakken met het lokale beleid (de sociale basis) uit de regiovisie te verwerken in nieuwe lokale beleidsvoorstellen, voor zo ver deze niet nu al overeenkomen. Toekomstige lokale beleidsvoorstellen zijn bijvoorbeeld de verordening jeugdhulp en de integrale beleidsnota sociaal domein. Trajecten waar te zijner tijd de adviesraad sociaal domein bij betrokken zal worden.

- De omslag richting zware zorg is nog niet duidelijk. Wie besluit over de mate van zorg? Hoe wordt de zware zorg regionaal geregeld (verwijzing, procedure, besluitvorming)?

Voor jeugdhulp blijven er grofweg drie soorten verwijzers naar geïndiceerde jeugdhulphulp; (1) de gemeente, (2) huis- en jeugdartsen en (3) gecertificeerde instellingen (dit zijn gezinsvoogden/jeugdbeschermers/jeugdreclassering). Zij besluiten samen met kind en ouders over de mate van zorg. Dit doen zij nadat de hulpvraag in kaart is gebracht en voorliggende oplossingen niet mogelijk blijken. De zware zorg die dan wordt ingezet is regionaal gecontracteerd. De regiovisie heeft als doel gerichter samen te werken tussen de drie soorten verwijzers om zo licht en zo nabij als mogelijk en zo zwaar en specialistisch als nodig hulp in te zetten. Ook is de samenwerking nodig om grip te krijgen en goed te sturen op in-, door- en uitstroom en afschaling van hulpvragen.

- Jongeren willen dat ze naast hen staan. Ze vragen niet direct de zwaarste zorg maar wel aandacht (zie ook opmerkingen in de Twentse monitor sociaal domein en jeugdvisie blz. 11).

Inderdaad. In beleid en in de praktijk blijft het belangrijk om met de jongeren in gesprek te zijn en zich te hebben op hun behoeften. Dit heeft een plek in deze regiovisie en in de praktijk werken toegang en aanbieders vanuit hun rol hier ook aan.

- Maatwerk lijkt niet aanwezig, is in elk geval geen speerpunt. Elk kind/ gezin is anders. Heeft Twenterand een eigen plan? Wat is het maatwerk in het plan van Twenterand?

Maatwerk is en blijft mogelijk daar waar het algemene niet in voorziet, ook in Twenterand. Ons plan rondom maatwerk is dat we altijd eerst kijken wat iemand zelf kan oplossen, alleen of met hulp van de eigen omgeving. Kan dat niet, kan het voorliggend veld misschien uitkomst bieden, dan wel andere voorliggende wetgeving (bijvoorbeeld (passend) onderwijs). Mocht ook dit geen uitkomst bieden voor de hulpvraag, zetten we jeugdhulp in. De inzet wordt bepaald aan de hand van de

hulpvraag. Qua aanbod kan er gekozen worden uit een gecontracteerd regionaal aanbod. Mocht dit ook geen uitkomst bieden is het mogelijk client specifieke overeenkomsten met aanbieders te sluiten.

- Hoe worden de jeugdigen en eventueel hun systeem in hun eigen kracht gezet. Dit vinden we niet terug in het visiestuk.

Dit antwoord sluit aan bij het vorige antwoord. Dat doen we door het gesprek aan te gaan, de hulpvraag in kaart te brengen en vervolgens te kijken wat de mogelijkheden van een oplossing zijn. Hierbij kijken we altijd eerst wat iemand zelf kan vanuit zijn of haar eigen kracht. Hierbij kijken we ook wat iemand eventueel nodig heeft om (nog beter) gebruik te kunnen maken van die eigen kracht of het eigen netwerk. De regiovisie gaat niet over de lokale uitvoeringspraktijk maar over de regionale relevante zaken (zoals aangegeven in de Norm voor Opdrachtgeverschap) vandaar dat u dat niet aantreft.

- In dit stuk gaan het over zorg verlenen. Hoe voorkom je dat een jeugdige afhankelijk wordt van zorg? (Zie ook maatjessysteem bij b.v. vluchtelingenwerk waar maatjes naast mensen staan).

Jeugdhulp is erop gericht samen iemands hulpvraag op te lossen en idealiter iemand de vaardigheden te leren zijn of haar problemen zelf op te lossen. De ‘recidive’, jongeren die terugkeren in jeugdhulp na een jeugdhulptraject, is in Twente zo’n 15%. Uiteraard is voorkomen daarbij beter dan genezen. De sociale basisinfrastructuur uit de regiovisie gaat hierover. Welk niveau in preventie willen we eventueel regionaal als basis? Daar zal meer werk van moeten worden gemaakt het komende jaar in de uitvoerende samenwerkingsagenda.

- Klopt het dat de zorg niet stopt bij 18? Hoe wordt er dan gezorgd voor deze jongeren? Blz. 20: Er staat ‘wij zorgen ervoor dat jongeren een basis hebben……. Overgang naar 18+ niet stagneren…. We vragen ons hierbij af: “Hoe dan?”

Als iemand jeugdhulp heeft en 18 jaar is kan afhankelijk van de hulpvraag jeugdhulp verlengd worden (tot 23 jaar) of hulp uit andere wetgeving worden ingezet, bijvoorbeeld de Wmo 2015. Het is dan zaak te zorgen dat een dergelijke overgang op tijd geregeld is en de jongeren niet tussen twee werelden valt en op hulp moet wachten.

- Post Covid-19 geeft mogelijk nog meer problemen. We missen de aanpak van de post Covid-19 problematiek in dit visiestuk.

Wij nemen aan dat u bedoelt dat jongeren door COVID meer problemen ondervinden bijvoorbeeld op het mentale vlak. Met de GGD en onze (lokale) partners volgen wij dit nu al en ondernemen actie. Samen met het onderwijs spreken wij bijvoorbeeld over inzet van de NPO-middelen (Nationaal Programma Onderwijs) ook op het mentale vlak. In onze toegang is men alert op alle problematiek dus ook COVID-effecten, niet alleen nu, maar ook in de toekomst. Kennisuitwisseling, monitoring, steunpakketten verlopen regionaal en ook hier geldt weer de uitvoering is lokaal, want het blijven onze inwoners.

- Wat is het niveau van de professionals? Is er een relatie tussen de zwaarte van de zorgvraag en het opleidingsniveau van professional? (Bijv.: MBO3 niveau voor 'multi-probleemgezinnen').

Gecontracteerde jeugdhulp uit het Twents model is veelal op HBO niveau of hoger. MBO niveau 3 en 4 zijn ook mogelijke opleidingsniveaus van professionals. In onze inkoop is bepaald: De aanbieder zet personeel in dat over ervaring en kwalificaties/opleiding beschikt die passend zijn bij de te verrichte activiteiten en bij de persoonlijke kenmerken en omstandigheden, complexiteit en aard van de problematiek van de inwoner en toont dit op verzoek aan.

Ook kijken we hierbij uiteraard naar wat een jongere al geleerd heeft en of het op dat punt in zijn/haar leven mogelijk is om met eigen kracht, het eigen netwerk of een algemene of voorliggende voorziening iemand verder te helpen. Wanneer dat niet mogelijk is, kan, zoals gezegd, maatwerk via Wmo 2015 worden aangeboden

- Wat is de rol van de regisseur, waar zit de evaluatie van de zorg? We zien de kwaliteitsborging van de jeugdzorg nog niet terug in deze visie.

Dit zit hem in de gespreksvoering vooraf waar we bij uw vraag over maatwerk antwoord op hebben gegeven, maar ook in monitoring, regievoering en evaluaties met jeugdige en ouders. Dit blijft zo. De kwaliteit van jeugdhulp wordt gecontroleerd door de inspectie. Gemeenten zien toe op de naleving van de contracten.

- Korte, lange termijnvisie is niet uitgewerkt. Is er een tijdpad voor het werken aan de verbeterpunten? Je kunt niet wachten tot 2028.

- We missen het plan van aanpak, actielijst per jaar. Nu te veel acties/verbeterpunten. Wie wat waar wanneer? Maak het SMART.

Antwoord op beide vragen. Een uitvoerend plan, de samenwerkingsagenda, wordt in 2022 opgesteld en zal hieraan moeten voldoen. Ondertussen staan we niet stil en lopen al diverse punten om het regionale stelsel te verbeteren, zoals ketenaanpak jeugdbescherming, en een wachtlijstenaanpak. Op de website van de regionale samenwerking OZJT/Samen14 staat actuele achtergrondinformatie en nieuws over werk in ontwikkeling:
https://www.samen14.nl/regiovisie/achtergrondinformatie/default.aspx

Namens de Adviesraad 'Sociaal Domein Twenterand'
Jessica Braakman, *secretaresse* jessicabraakman@gmail.com